

PREMIÈRE

Y'PARADE

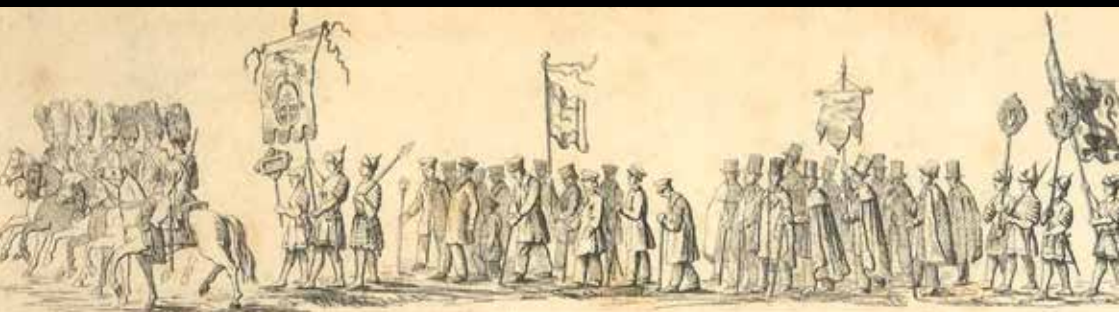
EEN FILM VAN
DE KINDEREN VAN IEPER

14 MEI 2017
BINNENKOER
LAKENHALLEN

i.s.m. Sven Verhaeghe

Vlaanderen
verbeelding werkt

VAN STOET TOT FILM

De onthulling van de nieuwe standbeelden in de nissen van de Lakenhallen gaf op woensdag 9 augustus 1854 aanleiding tot een prachtige stoet. Een historische evocatie met 587 deelnemers, gevolgd door 439 schoolkinderen.

Iepers kunstenaar François Böhm ontwierp de historische kostuums en schilderde vaandels. Samen met lithograaf en drukker Engel Van Eeckhout zorgde hij voor een ware stunt. Amper twee weken later konden ze al een enorme prent te koop aanbieden. De prent paste perfect in de herdenkingsbrochure die over de stoet werd uitgegeven. Slim bekeken van Böhm en Van Eeckhout...

De beelden aan de buitenzijde van de Lakenhallen zijn in de loop der tijd verdwenen en vertellen ons niet langer over het verleden. In 2018 wekt het Yper Museum het verhaal van de regio terug tot leven, op dezelfde plaats, maar dan aan de binnenzijde van de Lakenhallen. Opnieuw reden tot feest en de perfecte gelegenheid voor een nieuwe stoet.

Net als in 1854 legt het Yper Museum de stoet vast voor de toekomst, maar dan op een hedendaagse manier. **Y'parade** is een artistieke kortfilm over de geschiedenis van de regio en met 1400 schoolkinderen als acteurs. Het eerste hedendaagse kunstwerk voor het Yper Museum is een feit en dit al meteen in coöperatie met de streekbewoners!

1.400 KINDEREN

De twintig deelnemende scholen uit leper en deelgemeenten verbeeldten elk een hoofdstukje van het Westhoekverleden: het belang van water, het laken dat onze streek welvarend maakte, het pestverhaal, de grensligging en de vestingsteden, de beeldenstorm, enzovoort.

Iedere klas kreeg een educatief pakket op maat. De filmopnames gebeurden telkens in de buurt van de school. Onze jongste bewoners maakten zo op een speelse én artistieke manier kennis met de geschiedenis van

hun eigen stad of dorp. De kinderen kregen elk hun rol en hielpen mee met het inkleden van een heuse filmset. Ze knutselden hun eigen accessoires en dit alles met recuperatiemateriaal. Een duurzame stoet dus...

REGISSEUR

SVEN VERHAEGHE

Het **Yper Museum** vroeg beeldend kunstenaar **Sven Verhaeghe** om de rol van **François Böhm** op zich te nemen en de artistieke coördinatie van dit project te leiden.

Sven Verhaeghe over het project:

'Ik kreeg door het maken van deze film de kans om de mooie omgeving en unieke locaties van de leperse regio in beeld te brengen. Daarnaast was er uiteraard ook de uitdaging om met de vele kinderen uit de basisscholen van leper samen te werken.

Het duurde niet lang voor ik de eerste zinnen neerschreef: *'Een stem wordt wakker zonder zich iets te herinneren. De kinderen van leper gidsen hem door hun stad en brengen de stem terug tot leven.'*

De voorstelling van geschiedenis of de tijd wordt kinderen vaak aangeleerd alsof het een rechte horizontale lijn is die van links naar rechts loopt. Althans dat was in mijn kindertijd het geval.

Maar de tijd kan zich ook minder rechtlijnig vertonen. Herinneringen, bijvoorbeeld, kunnen ons terug in de tijd katapulteren. Of we kunnen tijd verliezen. Met dit project wil ik dit gegeven uitspelen door de deelnemende kinderen niet te laten acteren of het verleden van leper te evoceren, maar door ze te laten spelen met de geschiedenis op unieke locaties.

Op die manier wou ik garanderen dat de kinderen zichzelf waren en spontaan op film werden vastgelegd.'

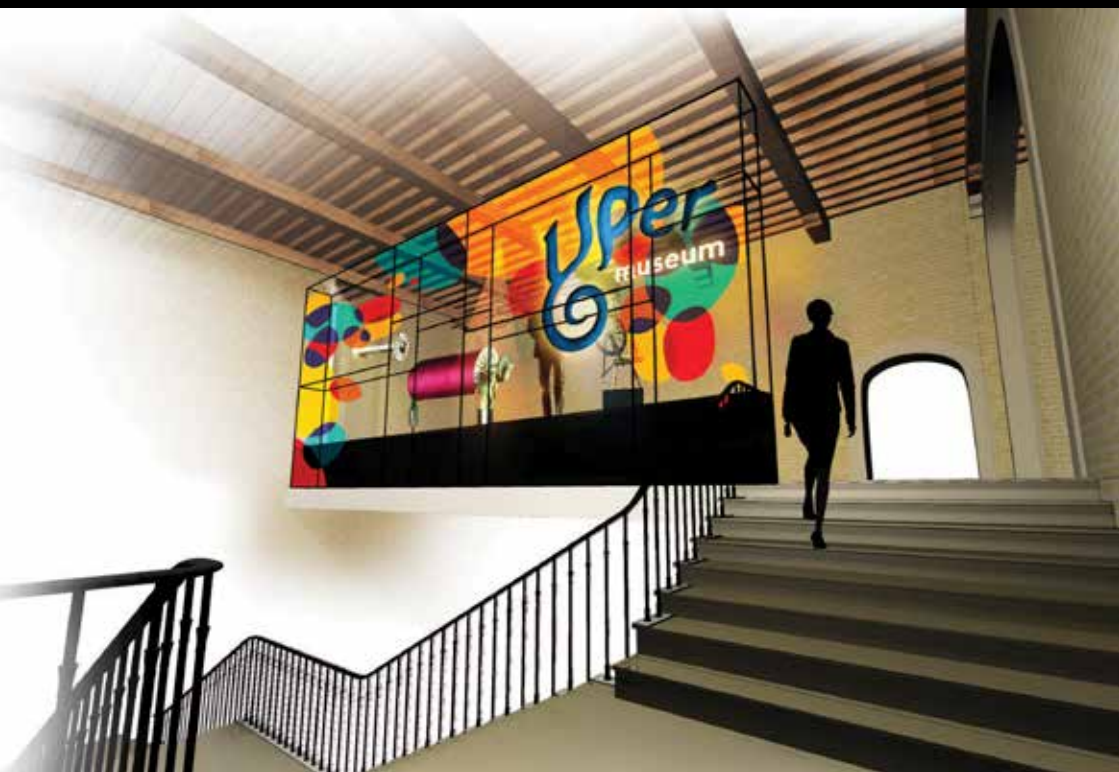

HET YPER MUSEUM

Y'parade maakt deel uit van een intensief participatietraject in rechte lijn naar de opening van het **Yper Museum**. Na het succes van **Huis van de Stad** in 2016, waar je kon meedenken over de inhoud van het nieuwe museum, leggen we dit jaar de focus op de **educatieve werking**.

Met **Y'parade** halen we de banden tussen het museum en de leperse lagere scholen nauw aan. **Y'parade** is meteen het eerste nieuwe kunstwerk voor het **Yper Museum**. Veel meer nog moet dit kunst- en pedagogisch project de kijker aanzetten om meer te willen weten over de regio.

Een trigger om straks het **Yper Museum** te bezoeken dus.

VBS BOEZINGE

Het kanaal Ieper-IJzer maakt **Boezinge** aantrekkelijk voor heel wat wandelaars en fietsers. Maar waar water stroomt, ontstaat ook **nijverheid**. Het ontstaan van brouwerij Het Sas hangt samen met de aanwezigheid van het kanaal.

De leerlingen uit **Boezinge** staken de brouwer een handje toe en hielpen de sluismeester en de boten bij het overbruggen van hoogteverschillen via het Sas van **Boezinge**.

VBS ZUIDSCHOTE

Zuidschote noemt men weleens *'de tuin van leper'* door zijn vele weiden en akkers.

De leperse kleigrond heeft typische eigenschappen die belangrijk zijn voor de kweek van bepaalde gewassen.

De kleuters van **Zuidschote** staken hun handjes uit de mouwen en ervoeren al ploeterend waarom deze klei zo belangrijk was voor sommige **ambachten**.

VBS SINT-JAN

Zorg en welzijn zijn de rode draad doorheen het geschiedenisverhaal van **Sint-Jan**.

Waar nu de kerk staat was lang geleden de leprozerie, of het melaatsenhuis '*Hoge Zieken*' gevestigd. Later kwam het **Jan Yperman Ziekenhuis** en heel recent vond ook het **Vlaamse Kruis** er zijn stek.

Met het ziekenhuis op de achtergrond ensceneerden de kinderen van **Sint-Jan** ambulante hulpverlening.

GO! BS DE MOTE MINNETUIN

Het **Minneplein** vormde na WO1 het eerste kloppend hart van de stad.

De bevolking keerde geleidelijk aan terug en de heropbouw van een totaal verwoeste stad kon beginnen. De naam van de **Minnetuin** zegt het zelf: de school ligt pal op het **Minneplein**.

De kinderen gingen aan de slag met de geschiedenis van deze plek en '*herbouwden*' hun ideale stad, maar dan in het klein.

GO! BS DE MOTE FREINET TIERLANTUIN

Het topproduct dat **leper** rijk maakte was **laken**.

leperse ambachtslui zoals wevers, spinners en volders waren wereldklasse.

De kleuters van **de Tierlantuin** verdiepten zich in het lakenverhaal en leerden de kneepjes van het vak: vollen, vilten, kleuren, drogen... of hoe je dus van wol tot laken komt.

VBS SINT-JOZEF

Op een boogscheut van de school ligt weefgetouwenproducent **Picanol**.

Met de ambachten van de middeleeuwse lakenindustrie in het achterhoofd, namen de leerlingen van het lager onderwijs de huidige manier van weven onder de loep.

De kleuters van **Sint-Jozef** wierpen een blik over de grote muren van de stedelijke begraafplaats. Verhalen van inspirerende leperlingen kwamen terug tot leven...

STEINERSCHOOL KONINGSDALE

In 1383 probeerden de Gentenaars en de Engelsen de stad te veroveren. Het werd een zware uitputtingsslag voor de bevolking. Maar uiteindelijk trokken de belegeraars zich terug.

De **leperlingen** schreven hun overwinning toe aan **Onze-Lieve-Vrouw van Thuyne**. Ze groeide uit tot de beschermheilige van de stad.

Haar beeld kijkt vandaag nog steeds vanop de **Lakenhallen** uit over de **Grote Markt**. De leerlingen van de **Steinerschool** verdiepten zich in dit verhaal en zongen een mooi lied.

VBS **VLAMERTINGE** **DE VLAM**

Ook **Vlamertinge** heeft een traditie in **welzijnszorg**, met onder meer het ouderlingentehuis op de plaats van het voormalige kasteel van Wintershove.

Wie last had van gezwollen en ziektes, zoals de pest en uitslag, kon terecht bij **Sint-Job** in de kerk van **Vlamertinge**, enkele gebedjes en genezing verzekerd.

De leerlingen werden ingewijd in het welzijnsverhaal en maakten een heerlijk puistengebakje van **Sint-Job**.

GO! BS **VLAMERTINGE** **GROEI**

Tot voor WOI telde **Vlamertinge** zes kastelen. Vandaag is er nog slechts één kasteel met adellijke bewoners.

De andere werden een rusthuis, een villa of er wonen kloosterzusters. Twee kastelen verdwenen naar aanleiding van WOI.

De leerlingen van **Groei** dosten zich uit als edellieden en trokken naar het kasteel.

MPI DE KLAPROOS

De grensligging en de vele belegeringen maakten dat **leper** voorzag in een goede verdediging. De huidige stenen vestingmuren zijn daar getuigen van. Maar deze bescherming was niet altijd in steen.

De leerlingen van **de Klaproos** verdiepten zich in het verhaal van **de Thuynen**. Dat zijn stevige omheiningen van palen en gevlochten doorntakken. Ze hielden de Gentse en Engelse belegeraars op afstand in 1383.

VBS LYCEUM HEILIGE FAMILIE

In de 16de eeuw werd **leper** een bisschopsstad. De **Sint-Maartenskerk** promoveerde tot kathedraal. Religie inspireerde kunstenaars en de handel in kerkelijke kunst kreeg een boost.

Tegelijkertijd ontstond de beeldenstorm. De Calvinisten protesteerden tegen de manier waarop de Katholieke Kerk het geloof beleefde en wilden beelden en versieringen weg uit de kerken.

De leerlingen gingen op zoek naar plekjes in de stad die verwijzen naar het bisschoppelijk verleden en de beeldenstorm.

VBS LYCEUM H. FAMILIE AFD. OUDE VEURNESTRAAT

Water speelde een centrale rol in het ontstaan van de stad en had een grote invloed op het leven van de bewoners.

De kleuters werden op allerlei manieren ondergedompeld in het **leperse** waterverhaal.

Water om te drinken, water om goederen te vervoeren of water om de stad te beschermen.

VRIJE KLEUTERSCHOOL 't AUGUSTIJNTJE

Tradities vinden vaak hun oorsprong in **conflict**.

Zo ontstond de **Tuindagprocessie** ter ere van **Onze-Lieve-Vrouw van Thuyne** na het Beleg van Ieper in 1383. De Ieperlingen waren ervan overtuigd dat zij hen heeft gered en uit dankbaarheid organiseerden ze een processie.

Eén van de reuzen die al jaren meegaat in deze optocht, is de reus **Goliath**.

De kleuters mochten op bezoek en de grote vriend slaagde erin om alle kinderhartjes te veroveren.

VBS IMMACULATA

Het verhaal van de **leperse kant** is onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis van de school.

Vroeger was het een armenschool die behoeftige en verwaarloosde kinderen opving en leerde kantklossen. Een ambacht dat niet langer gekend is bij kinderen.

VBS Immaculata ging de uitdaging aan om deze moeilijke techniek onder de knie te krijgen.

BBO HET VLOT

Oudere **leperlingen** gebruiken vaak woorden die voor kinderen onverstaanbaar zijn. Ze spreken het lokale dialect.

Veel typisch **leperse** woorden klinken Frans. Dat komt doordat leper vanaf het midden van de 17de eeuw meermaals in Franse handen viel. Tijdens de Franse bezetting verbouwde Vauban de bestaande vestingen.

De leerlingen van **Het Vlot** gingen op expeditie.

VBS CAPUCIENEN

In de omgeving van de school vinden we het **Psychiatrisch Ziekenhuis Heilig Hart**.

Een prachtig gebouw met een boeiend maar vaak onbekend verhaal voor kinderen.

De leerlingen knutselden maskers met verschillende gelaatsuitdrukkingen, gaande van verdriet, verwondering en angst tot blijdschap.

VBS **HOLLEBEKE** **DE SCHATKIST**

De droom om **leper** te verbinden met de Leie door middel van een kanaal werd op het einde van de 19de eeuw opgeborgen. Een heuvelkam in de omgeving van **Hollebeke** was spelbreker.

De leerlingen van **De Schatkist** trokken hun laarzen aan en maakten ter plaatse kennis met het rijke verhaal van de **Oude Vaart**.

VBS ZILLEBEKE SINT-VINCENTIUS

Al sinds de middeleeuwen organiseert **leper** de **levering van drinkwater** voor zijn inwoners.

Zillebeke- en **Dikkebusvijver** spelen doorheen de tijd een belangrijke rol in die drinkwatervoorziening.

De leerlingen gingen zelf op onderzoek in de waterzuiveringsinstallatie bij **Zillebekevijver**.

VBS ELVERDINGE

In de achtertuin van de school staat een prachtig kasteel.

Met hun zelf geknutselde bolhoeden, sjaals en bloemenaccessoires trokken de kinderen doorheen het bomenrijke park naar het kasteel en ontmoetten er de adellijke bewoners.

VBS BRIELEN

Op **Brielen** grondgebied stonden vroeger vier kastelen die bewoond werden door adellijke families. Elke familie had zijn eigen wapenschild.

De leerlingen uit **Brielen** lieten zich inspireren door deze wapenschilden voor het ontwerp van een hele reeks vlaggen.

WE BEDANKEN

Kantatelier De kersecorff
Jenny Bertier
Graaf Eric du Cauzé de Nazelle
Graaf Frédéric du Parc
Kringloopwinkel Ieper
Marijke Van Zele
Lot Brutsaert
Jenny Vandenbulcke
Picanol
Tamara Ingels
Brouwerij Leroy
Psychiatrisch Ziekenhuis Heilig Hart
Lieven Stubbe
Technische Dienst Ieper
Vrienden van de Sint-Maartenskathedraal
Freddy Spriet
Dries Veramme en Liesbeth Dejaegher
Albert en Jeaninne Cnudde, Joris en Annelies Ryckebour
Het Vlaamse Kruis
Hendrik Legrand

De kinderen, leerkrachten en directies van alle deelnemende scholen.

Vlaanderen
verbeelding werkt

© 2017 – Yper Museum